

Sámi
allaskuvla

FÁGPLÁNA

Fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi sámegielas –
joatkkaoahppun vuodđoskuvlaoahpahedđiide

15 oahppočuoggá

Namma	Sámegillii: Fágadidaktihkalaš čiekjudeapmi sámegielas – joatkkaoahppun vuodđoskuvlaohpahedđiide På norsk: Fagdidaktisk spesialisering i samisk – videreutdanning for grunnskolelærere In English: Subject specific didactics in Sámi language – Continuing Education for Primary and Lower Secondary School Teachers
Fágakoda ja fágadássi	VSÁM-6101
Oahpu gullevašvuohta ja fágastáhtus	Fága fállojuvvo joatkkaoahppun vuodđoskuvlaohpahedđiide. Oahppu vástida fágalačcat V5SAM-3101 Fágadidaktihkalaš čiekjudeapmi-fága, mii lea oassin Sámi vuodđoskuvlaohpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahki masterprógrámmas. VSAM-3101 ja VSÁM-6101 fágat hukseba V5SAM-1100 Giella ja teakstakultuvrat skuvllas, V5SAM-1101 Lohkama, cállima ja njálmimalaš gálggaid ovdánahttin ja V5SAM-2100 Giellavarriašuvnnat servodagas fágade.
Viidotat	15 oahppočuoggá
Oahpu lágideapmi	Neahttadoarjaoahpahus: Oahpus leat sihke fysalaš deaivvadeamit Sámi allaskuvllas ja neahttaoahpahus. Fysalaš deaivvademiid ii leat vejolaš čuovvut neahta bokte.
Sisabeassangáibádusat	Čađahuvvon oahpaheaddjeoahppu mii addá gelbbolašvuoden oahpahit vuodđoskuvllas, ja unnimusat 60 oč sámeigella oassin oahpaheaddjeoahpus dahje 60 oč sámeigella sámeigela ja sámi girjjálašvuoden bacheloroahpus dahje vástideaddjí oahpus.
Oahpahusgiella	Davvisámeigella
Fágalaš sisdoallu	Oahppoovttadaga ulbmilin lea, ahte studeanta vállje fáttá mas guorahallá ja čiekjuda sámeigelfága fágadidaktihkas. Oahppu doarju masterbarggu cállima. Čiekjudeapmi sáhttá fátmastit earret eará giellaoahppafáttáid ja oahpahusvugiid, maid bokte oahpaha vuosttaš- ja nubbigela máhtu ja dáidduid. Čiekjudeapmi sáhttá fátmastit lohkan- ja cállinoahpahusa oahpahusvugiid. Dahje čiekjudeapmi sáhttá deattuhit girjjálašvuodenfáttáid ja girjjálašvuoden geavaheami oahpahusas. Studeanta oahpásnuvvá riikkagielat ja riikkaidgaskasaš girjjálašvuhtii. Studeanta čiekjuda ja heiveha diedus mánggagielat ja eatnigielat ohppiid oahpaheamis. Studeanttat hárjehallet dan, mot váldit vuhtii ja heivehit oahpahusas ohppiid lohkan- ja cállinmáhtu vuodđul. Dán oahppoovttadagas leat golbma oasi, main leat čuovvovaš fáttát: 1. Giella (5 oč) - Guovddáš dutkanteorijat gielladieđalaš dutkamis

	<ul style="list-style-type: none"> - Dássemolsašuddan - Possessiivavasuffiksia - Resiprohkapronomenat - Kongruueansa - Giellagáhtten - Ohppiidfeaillat čállosiin - Studeantta iežas čállima ovdáneami dárkun <p>2. Lohkan ja čállin (5 oč)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guovddáš dutkanteorijat ja -metodat lohkan- ja čállinoahpahusas - Unnitlogugiela giellaoččodeapmi - Mán̊ggagielat lohkan- ja čállinoahpahus <ul style="list-style-type: none"> • Eatnigiela lohkan- ja čállinoahpahus • L2-gielat lohkan- ja čállinoahpahus - Ohppiid čállosiid árvvoštallan ja divvun - Giellamolsun <p>3. Girjjálašvuhta (5 oč)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guovddáš dutkanteorijat girjjálašvuoda dutkamis - Eamiálbmotgirjjálašvuhta - Čáppagirjjálašvuhta
Oahppanjoksosat	<p>Studeanta olaha čuovvovaš oahppanjoksosiid:</p> <p><i>Diehttua:</i></p> <p>Studeanttas lea</p> <ul style="list-style-type: none"> - vuđolaš ja čiekŋalis diehtu fágadidaktihkalaš dutkama guovddáš fáttáin sihke gielas ja girjjálašvuodas - dárkilis diehtu fágadidaktihkalaš dutkanbargguin ja -bohtosiin iežas válljen suorggis (gielladiedalaš dahje girjjálašvuodadedalaš válljenfáddá) - dárkilis diehtu vuosttašielat sámegielat ohppiid gielalaš ovdáneamis, ja guovddáš dutkanbargguin ja -bohtosiin dan suorggis - dárkilis diehtu iešguđetlágan guovtte- ja mán̊ggagielatvuoda birra ja guovddáš dutkanbargguin ja -bohtosiin dan suorggis - dárkilis diehtu guovtte- ja mán̊ggagielat ohppiid giellaoččodeami ja giellaovdáneami birra ja guovddáš dutkanbargguin ja -bohtosiin dan suorggis - diehtu guovddáš dutkanteorijaid ja -metodaid birra sámegiela giella- ja girjjálašvuodaoahpahusas sihke lohkan- ja čállinoahppamis - vuđolaš ja čiekŋalis diehtu gielladikšumis ja teakstaoahpas ja dan suorggi didaktihkas <p><i>Mábttua:</i></p> <p>Studeanta</p> <ul style="list-style-type: none"> - hálldaša iešguđetlágan fágadidaktihkalaš lahkovanvugiid ja oahpahusa bargovugiid giella- ja girjjálašvuodaoahpahusas

	<ul style="list-style-type: none"> - hálddaša guovtte- ja máŋggagielat ohppiid giellaoččodeami ja gielalaš ovdáneami kártema ja analyserema ja máhttá lágidit doaimmaid maid bokte nanne ohppiid gielalaš ovdáneami - hálddaša earenoamážit fágadidaktihkalaš lakkoneami ja oahpahusdoaimmaid heiveheami iežas válljen čiekŋudansuorggis (gielladieðalaš dahje girjjálašvuodadieðalaš válljenfáddá) - máhttá oahppoovttadahkii gullevaš oktagaslaš bargui hábmet áigeguovdilis dutkančuolmma ja guorahallat dutkančuolmma fágadidaktihkalaš perspektiivvas - máhttá válljet áigeguovdilis lohkanmeari iežas oktagaslaš bargui - máhttá analyseret eatnigielat ja L2-gielat sámegiela oahpahusa didáktalaš čovdosiid <p><i>Oppalaš gelbbolašvuohta:</i></p> <p>Studeanta</p> <ul style="list-style-type: none"> - máhttá atnit ávkin fágalaš ja fágadidaktihkalaš dutkanbohtosiid oktagaslaš barggu čállimis - máhttá atrit ávkin sihke fágalaš ja fágadidaktihkalaš dutkanbohtosiid giella- ja girjjálašvuodafáttáid oahpaheamis (go studeanta lea válljen gielladieðalaš dahje girjjálašvuodadieðalaš válljenfága, de deattuhuvvo fágalaš/fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi válljejuvvon fáttás) - dovdá dárkilit giellaovdáneami ja giellaoččodeami, earenoamážit guovtte- ja máŋggagielat ohppiid ektui ja máhttá lágidit heivehuvvon ja áigeguovdilis oahpahusa giella- ja girjjálašvuodafáttáin (go studeanta lea válljen gielladieðalaš dahje girjjálašvuodadieðalaš válljenfága, de deattuhuvvo fágalaš/fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi válljejuvvon fáttás) - máhttá geavahit iežas fágasuorggi dieðuid ja máhtuid odðja fágaosii ja máhttá čáðahit máŋgabéalálaš bargguid ja prošeavttaid, maid bokte ovdánahttá fágalaš ja pedagogalaš odasteami skuvillas
Oahpahan- ja bargovuogit	<p>Oahpahan- ja bargovuogit leat ee. logaldallamat, seminárat, digitála luohkkálatnjaoahpahus, joavkobarggut, hárjehusat, čálalaš barggut, ságastallamat, njálmmálaš ovdanbuktimat, vásáhusaid bokte oahppan ja reflekšuvnnat. Bagadallan lea čadnon namuhuvvon oahppanvugiide. Studeantta iežas bargu lea guovddážis oahppamis. Oahppanvugiide gullá maid ahte studeanttat ožžot ja barget hárjehusbargguid oahpahusas.</p>
Gáibádusat beassat eksámenii	<p>Čuovvovaš gáibádusat leat eaktun beassat eksámenii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oassálastit 80% lágiduvvon oahpahussii deaivvademiin ja neahttaoahpahusas. 2. Studeantta iešheanalís oktagaslaš bargu. Studeanta vállje bargui fáttá (gielas, lohkamis/čállimis dahje girjjálašvuodas) ja dasa heivvoláš lohkanmeari. Fágaoahpaheaddji dohkkeha fáttá ja lohkanmeari. Studeanta čállá čállosa, guhkkodat lea 5-6 siiddu. Studeanta ovdanbuktá čállosa oktasaš semináras. Bagadallan lea oktagaslaš barggu oassin. 3. Studeanta galgá kommenteret unnimustá guovtti mielstudeantta ovdanbuktiama.

	Barggut árvvoštallojít dohkálaš/ii dohkálaš.
Eksámen ja árvvoštallan	Oktagaslaš ruovttueksámen (10–15 siiddu), mas studeanta bargá viidáset geatnegahton bargguin. Árvvoštallan ECTS-vuogádaga mielde: Árvosánit A–F.
Gearđuneksámen	Odđa eksámen lágiduvvo Sámi allaskuvlla eksámennjuolggadusaid mielde.
Lea go privatisttain vejolaš váldit dán fága/fáttá?	Fága ii leat vejolaš váldit privatistan.
Kvalitehtasihkkarastin	Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja dasa makkár vejolašvuodat/geatnegasvuodat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu áigge ja loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.